Karikatür

ATOM AĞACI ALTINDA :

Sulh kızı — Hamdolsun, gölgesinde dinlenecek bir ağaç buldum!.

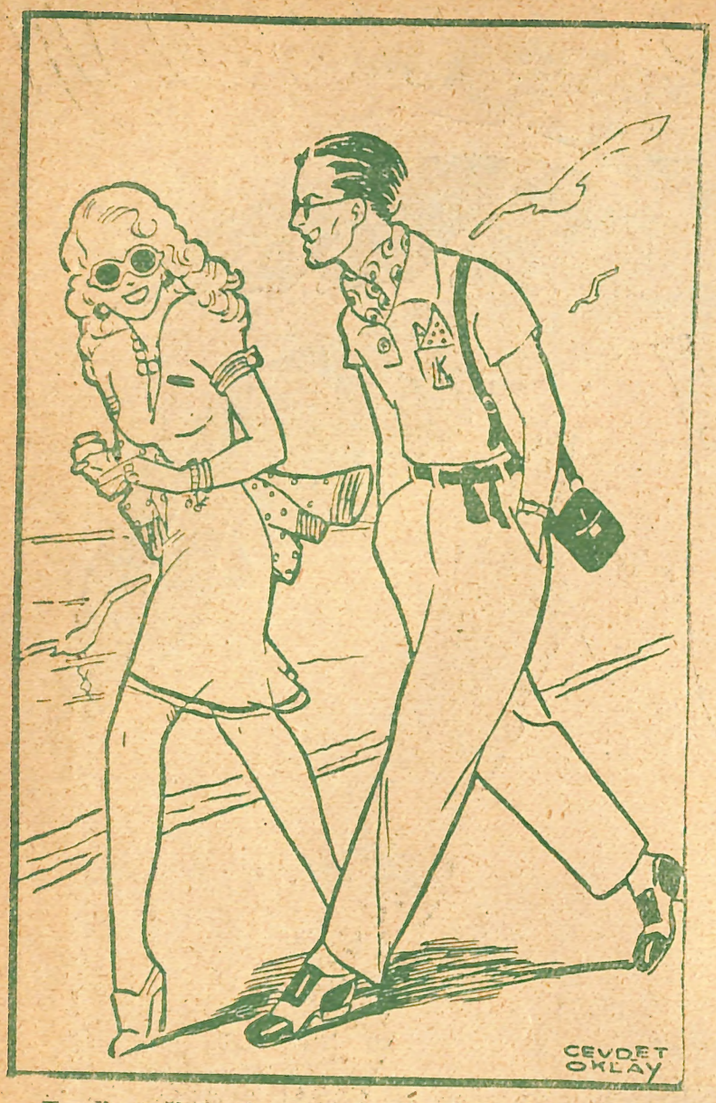

— Tersliyeceğimi mi sanıyordun?..
— Bilâkis; Bulgaristan gibi söz dinliyeceğinizi umuyordum.

ANKARAYA MEKTUP

VELİNİMET KURU FASULYEYE DAİR:

O velinimeti zihaşmeti tanımayan insan tasavvur olunabilir mi acaba?..

Et, sadeyağ, zeytinyağı.. ne bulursa, ve kendisine arkadaşlık edecek evde ne mevcutsa hemen onunla kaynaşarak, hattâ bulunmazsa sade suda haşlanıp bir baş soğanla dahi yoldaşlığa razı olarak zengin ve fakir her sofrayı, her mideyi memnun etmeğe çalışan kuru fasulyeyi kim tanımaz?.

Parça etle, yahut kıyma ile ve bol domates salçasile yapılan aristokrat bir sofra ziynet'dir. Rumeli işi yalnız bol soğan ve sadeyağla yapılıp içine acı kırmızı büber de karıştırılanı kışın insanı ateş gibi tutup dimdik yürüten bir kimyadır.

Bu nevi pişmişlerinin sulusu kaşık oyunları için bir teşvik medarı, hele içine bolca ekmek doğranıp papara şeklinde atıştırılması şeklinde lezzet, şiarıdır.

Pilâkisi ise, her nevi vitaminler hulâsasıdır. Onun içine ne konmaz? Rusların sebze çorbası, bizim türlü güveç ne ise, hemen hemen pilâki de odur. Mübareğin içinde, bin bir nevi vitamin taşıyan hâssiyetli sarmısak mı, yoksa maydanoz, domates salçası, patates, kereviz ve havuç mu arersınız? Hepsi meycuttur.

Ya piyazına ne buyurulur? Kar gibi beyaz ve damakta ezilecek şekilde pişmişinin taze maydanoz ve halka soğan a süslenip iyi zeytinyağı ve sirkede banyo edilmişinin zeytinle beraber atıştırılmasına acep can mı dayanır?..

Pilâkisinin Ermeni vatandaşlar ve piyazımın da Arnavutlar elinden çıkmışının nefaseti insanı günaha sokacak kadar tesirlidir ve onları bulup beraber rakı içmemek elden mi gelir?..

Ben, mübareğin daha bin bir şekilde pişip bizi bol azotla gıdalandırmasına mukabil hâlâ "nimet,, ten sayılmaması kadar büyük beşer günahı tanımamaktayım.

Benim fasulye adını taşıyan aileye hürmetim pek kadimidir. Hattâ ben, "eşek fasulyesi,, adını taşıyan en irisinden, onun bilmem kaçıncı göbekten en uzak akrabası olan küçücük cüsseli böğrülceye kadar hepsinin karşısında dimdik durup ihtiram vazifemi yapmaktan haz duyarım; çünkü sözün kısası, o, hakiki velinimettir.

Zaparta

Akıl Hocası

Nişantaşında S. B. :

"Ben bir kızı seviyorum... Kız, hem beni seviyor, hem de başkasını... Ne yapacağımı bilmiyorum!,,

CEVAP :

Bunda anlaşılmıyacak bir cihet yok. Sevdiğiniz kız, aradığı meziyetleri ne sizde buluyor, ne ötekinde... İkinizi bir araya getirmekle bir adam vücuda getirmiş oluyor!

★

Ankarada C. G. :

"1. Ben bu yaşa kadar ne sevdim, ne de sevildim.... Bu hale sevineyim mi, üzüleyim mi?

2. Sevmek, sevilmek mi iyidir; yoksa sevmemek, sevilmemek mi?,,

CEVAP :

1. Yaşınızın kaç olduğunu bilmediğimiz için bu hale gülmek mi, ağlamak mı lâzım geldiğini söyliyemiyeceğiz!

2. Sevmek de iyidir, sevmemek de... Güzel şeyleri sevmek ne kadar iyi ise çirkin şeyleri sevmemek de o kadar iyidir!

★

Suadiyede K. Z. :

"Sevgilim sayfiyeden gitti... Şimdi bana bütün köy boşalmış gibi geliyor!,,

CEVAP :

Çok güzel... Hemen hava parası alarak köşkleri yüksek fiyatla kiralamaya bakın!.

★

Sarıyerde F. K. :

"Şirketi Hayriye, Denizyolları İdaresine geçti. Fakat Boğaziçi tarifelerinde hâlâ bir değişiklik yok....,,

CEVAP :

Şirketi Hayriye, Denizyolları İdaresine geçti ama yalnız vapurları ile, iskeleleri ile değil... Tarifecilerile birlikte geçti!

★

Kayseride C. Ç. :

"İstanbula pastırma yet'iştiremiyoruz... Doğrusu bu rağbete hayret!,,

CEVAP :

Biz de pastırmaya para yetiştiremiyoruz... Şikâyet size mi düşer, bize mi?

★

Mersinde A. Ş. :

"İki senedir nişanlı idim. Tam evleneceğimiz sırada beni bıraktı, başkasına kaçtı... Ondan intikam alayım mı?,,

CEVAP :

Ne münasebet? Bilâkis, kendisine teşekkür edin... Ya size düğün, davet masrafları yaptırıp evlendikten sonra kaçsaydı ne haltederdiniz?..

★

Bursada H. M. :

"Merinos fabrikası bizde, fakat kumaşları nerede?,,

CEVAP :

Kumaş kuponlarını tedarik edebilen talihlilerde.

★

Edirnekapıda C. R. :

"Saçlarım fazla gür... Acaba saçlarınıza yardımda bulunabilir miyim?,,

CEVAP :

Saç renkleri birbirine uyuyor mu?.. Bir tutam nümunelik gönderin... Fiyatta sonradan uyuşuruz.

★

İskenderunda H. Z. :

"Koyun, koç pahalı... Kurban bayramında başka bir hayvan kesemez miyim?,,

CEVAP :

Fetva vermek elimde olsaydı, bu pahalılıkta, tavşana kadar cevaz verirdim ama günahı sizin boynunuza!

Akıl Hocası

HACİ HİTLER AFRİKADA ACABA BÖYLE Mİ YAŞIYOR?

No. 515, CİLT: 20, SENE: 10 FİYATI 15 KURUŞTUR 8 KASIM 1945

Karikatür

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ MİZAH MECMUASIDIR

BOĞAZDAN GELEN SES:

Türk — Boğazlarımızda, denizlerimizin ve bayrağımızın dalgasından başka dalgalar görmek istemiyoruz!..

HAFTADAN HAFTAYA

Saygısızlarla Mücadele Haftası

Geçen pazar evimde öğle yemeğine oturmağa hazırlanıyordum. Kapının çalındığını ve birinin beni sorduğunu işiterek yemek odası kapısını araladım ve hizmetçi kıza ellerimle "beni evde yok de,, manasına gelen işaretler yapmağa başladım. Fakat beni soran misafir de aynı dakikada başını sokak kapısından içeriye uzatmış olduğu için göz göze geldik; fena halde bozularak yalancı bir sevinçle:

— Vaaay efendim, buyursunlar.. diye bağırdım.

— Rahatsız ettik efendim galiba.

— Aman efendim, bizim gibi yakın dostlar için rahatsızlık mevzuu bahis olur mu? Buyurun karşıki odaya... Şimdi geliyorum..... Ceketimi giyeyim...

— Zahmet buyurmayın... Teklif yok...

— Estağfurullah... Yarım dakikalık iş...

Sofra başında bekliyen çoluk çocuğa yemeği soğutmamalarını işaret ettim ve cıgara paketini elime alarak karşıki misafir odasına geçtim. Teklifsiz misafir bir kaç defa ötede beride rastlamış olduğum ve ismini hatırlayamadığım bir zattı. Yanında iki arkadaşı daha vardı. Onları takdim ettikten sonra:

— Efendim, malûm nezaket ve lûtufkârlığınıza güvenerek sizden bir ricada bulunmağa geldik, dedi.

— Emredersiniz. Elimde olan bir şeyse...

— Efendim Saygısızlarla Mücadele diye bir cemiyet kurulduğunu elbette işitmişsinizdir. Biz onun müessislerindeniz.

— Tebrik ederim.

— Teşkilâtımızı tamamlıyarak işe başlamış bulunuyoruz.

— Allah muvaffak etsin...

— İlk evvel siz aklımıza geldiniz.

Para istemeleri ihtimalini düşünerek yüreğim çarpmağa başlamıştı. Bir az evvelki iştahıma rağmen ağzımda garip bir acılıkla:

— Böyle bir cemiyete hakikaten ihtiyaç vardı, dedim, saygısızlık zamanımızda çok artmıştır. Benim fikrimce bunların başında ianeciler gelir. Haller malûm. Aile babaları tavada balık gibi evrile çevrile yanıp kızarıyorlar. Çoluk çocuklarının gündelik ekmeğini düşündükleri sırada bir de yakalarında rozetler, kollarında kordelâlarla dişili erkekli ianeciler karşılarına çıkınca büsbütün deliye dönüyorlar. Bence proğramınızın başında saygısızların bu nevile savaşı koymalısınız.

Ahbabım tasdik etti:

— Hakkı âliniz var. Biz de sizin fikrinizdeyiz. O kadar ki her hangi bir savaş teşkilâtının parasız yürümesine imkân bulunmamakla beraber kendi cemiyetimiz için dahi iane toplamamağa karar verdik. Teberrüler için söz yok tabii....

— Ona ne şüphe... Kimsenin boğazına sarılmamak ve lâstikli lâkırdılarla sinirini bozmamak şartile kendiliğinden gelecek teberrüler elbet kabul edilir.

İane tehlikesini atladığımı görerek neşem yerine gelmeğe başlamıştı:

— Size nasıl bir yardımda bulunabilirim acaba?

— Efendim bir çok hayır cemiyetleri gibi biz de bir "Saygısızlarla Mücadele Haftası,, tesisine karar verdik..

— Mükemmel olur.

— Bu hafta esnasında âzamız gazetelere propaganda yazıları yazacaklar; münasip yerlerde konferanslar verecekler..

— Çok güzel...

— Bir de halkı irşat maksadile öteye beriye de vecizeler asmağa karar verdik. Meselâ tramvaylara, lokantalara, vapur iskelelerine, sokaklara...

— Bu da pek iyi bir fikir...

— Aklımıza gelen devizlerden bir kısmını yazdık. Müsaade ederseniz size okuyacağız. Tashihlerini rica edeceğiz.

— Estağfurullah.. Haddime mi düşmüş...

— Yok efendim siz kalem sahibi bir zatsınız. Yazdıklarımızın bir iki yerine kaleminizi dokundurursanız bunlar elbette daha tesirli olur.

— Mademki emriniz bundan iberet. Pekâlâ...

— Tramvayların tavanlarına yapıştırılacak devizlerden başlıyorum:

1 : Sarmısak, soğan, pastırma gibi kokulu maddeler yemeyiniz.

2 : Nezleli zamanlarınızda sıkışıklıktan başlarını öte tarafa çevrilmesine imkân olmayan kimselerin yüzlerine ve ağızlarına alabildiğine öksürüp tükürmeyiniz.

3 : Önünüzde adım atacak yeri olmadığını gözünüzle gördüğü üz kimselere daha ileri gitmelerini teklif etmeyiniz.

4 : Erkekseniz karşınızdaki kadına camekânda tatlı seyreder gibi bakmayınız. Kadınsanız çantanızın aynasında dudaklarınızı boyamayınız.

5 : Uzakta bir yerin boşalır gibi olduğunu gördüğünüz zaman, ürkmüş sütçü beygirleri gibi etrafımızdakileri devirerek o yeri kapmağa koşmayınız.

6 : Kalkacağınız zaman yerinizi ikram için uzakta gözlerile ahbap arayarak bağıra bağıra davet etmeyiniz.

7 : Tramvayda iki boş yer bulup birine oturduğunuz zaman ötekine oturmak istiyenleri "sahibi var„ diye menetmek ve bir yıllık yoldaki ahbabınızı çağırmak hayvanlığından nefsinizi koruyunuz.

— Efendim bunlar tramvaylara asacağımız devizlerden bazıları. Şimdi de lokantalara asacaklarımızdan bir kaç tanesini okuyorum:

(1) Lokantada burnunuzu karıştırmayın.

(2) Havlulara ağzınızı silersiniz. Fakat burnunuzu, bilhassa zurna çalar gibi gürültü ile, silmeyiniz.

(3) Karşınızdakinin yemekte olduğu bir yemekten size de getirdikleri zaman şayet beğenmeyip geri göndermek isterseniz: "Yahu bu leş gibi kokuyor. Bulaşık suyu gibi manzarası var. Böyle sümük gibi terbiye olur mu?„ gibi cümlelerle tenkit etmeyin.

(4) Paltonuzu bir kazaya uğratmaktan korkarak vestiyere bırakmak istemezseniz onu masanın duvar tarafında oturan müşterinin başına asmayınız.

(5) Delikleri daima tıkalı olan tuzluk kapaklarını açtığınız zaman tuzu yavaşça tabağınızın kenarına dökünüz; enfiye çeker gibi parmaklarınızı içine sokmayınız.

— Pek mükemmel efendim, dedim. Bunlar da âlâ...

— Vapur salonlarına asılacak devizlerden bir kaç örnek:

(1) Kanapelerde oturacak yer kalmadığı zaman iki kişiyi zorla biribirinden ayırarak, adamcağızların kucaklarına oturacak şekilde, aralarına sıkışmayınız.

(2) Yolcular arasıra salonlarda oturacak bir yer bulup ferah nefes almağa başladıkları zaman söylev verir gibi bağıra bağıra konuşarak herkesi kendinizi dinlemeğe mecbur etmeyin.

(3) Karşınızda ayakta kalmış adamlar gördüğünüz zaman yanınızdaki boş yere koyduğunuz palto vesaire eşyanızı kaldırmak için onların ricasını beklemeyin ve böyle bir rica olduğu zaman surat etmeyin.

Ahbabım bunlardan sonra çarşılar, hastaneler vesaire için daha bir kaç yüz deviz örneği okudu. Bunları bitirdiği zaman saat hemen hemen ikiye geliyordu.

— Bizim aklımıza gelenler şimdilik bunlar, dedi, bilmem siz de bize bazı tavsiyelerde bulunmak istermisiniz?

— Estağfurullah, dedim, hepsini ayrı ayrı düşünmüşsünüz. İlâve edilecek bir şey göremiyorum. Yalnız büsbütün boş dönmemeniz

— Devamı 11 inci sayfada —

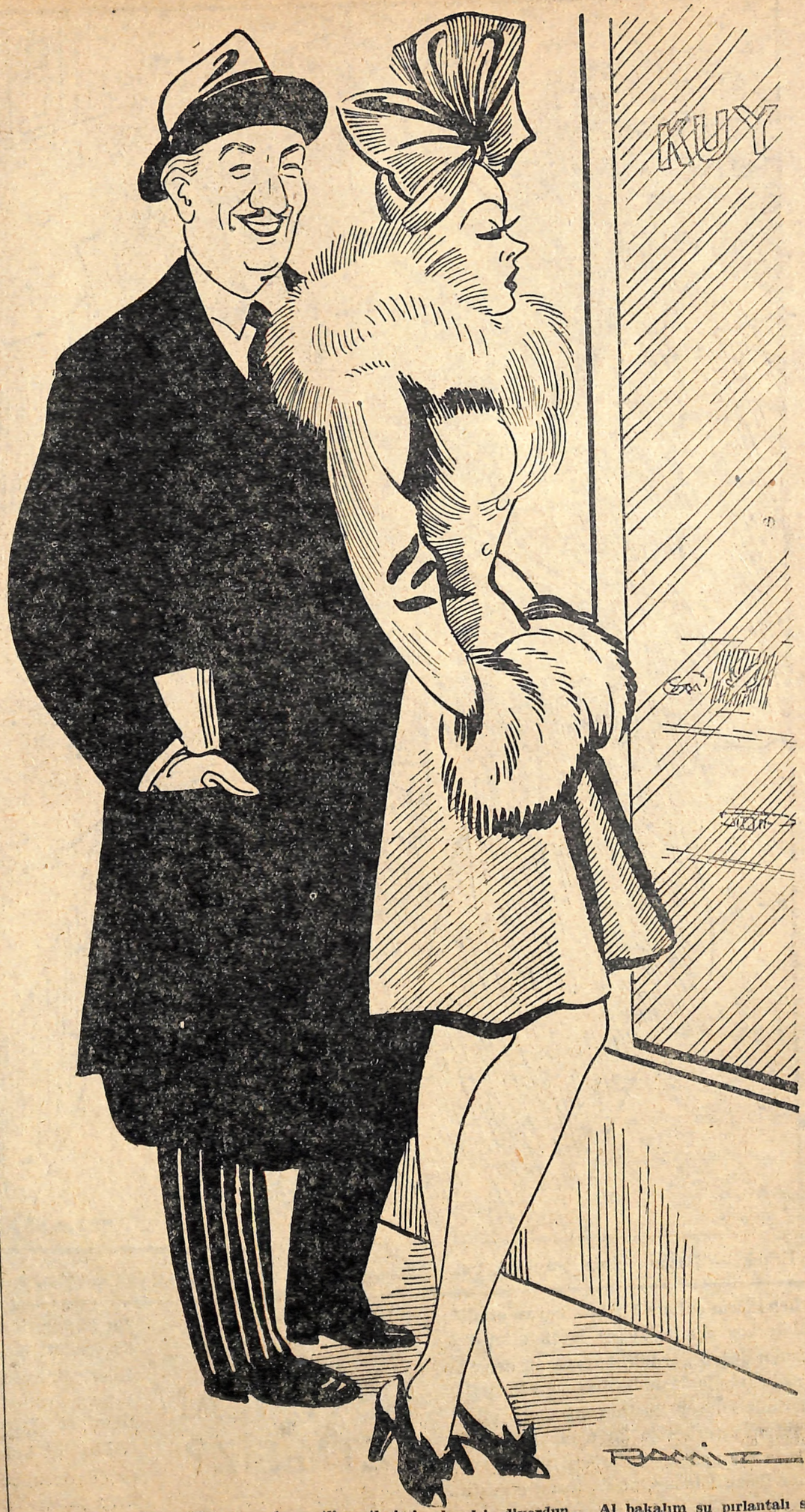

Kadın — Hani, "Evlenince kıymetli saatlerimiz olacak!„ diyordun... Al bakalım şu pırlantalı saatlerden bir tane bana!

Erkek — Sen de bana, "Pırlanta gibi adamsın„ derdin. Geçir beni koluna da yürü bakalım!..

Erkek — Bayan, sizde bozukluk yok galiba... Bilet pa rasını ben takdim edeyim, içeride siz bana ödersiniz!..

NEYİ İLÂN ETMİŞİZ?

Biz her kalem çalışta bir hak beyan etmişiz;
Adalete baş eğmiş, zulme isyan etmişiz...
Doğruyu doğru gördük, karaya ak demedik,
Bu sade felsefeyle halkı hayran etmişiz!
Sözlerimiz kimseyi incitmemiş ki on yıl
Bu sütunda serbestçe âh ü efgan etmişiz.
Haftada bir apaçık söylerken fikrimizi
Ne bir ihsan istemiş, ne de ihsan etmişiz...
Kimse susun! demeden yazmışız bin bir satır,
Sonra "hürriyet hani?„ diye tuğyan etmişiz!

Bu kaçıncı hürriyet bekleyiştir, şaşırdım,
93 tenberi biz neyi ilân etmişiz?..
Hürriyet ayda bir mi ilân edilir, yoksa
Biz mi demokrasiye yanlış unvan etmişiz?..
Hürriyet söylemektir, demokrasi dinlemek;
Galiba biz kulağı a°za kurban etmişiz...
Çamdeviren, ne kadar aksi bir bahtımız var:
Dağı çamsız bırakmış, çölü orman etmişiz!.

Çamdeviren

— Sinemalarda pire çok muş.
— Tevekkeli değil ben sinemaya geldikçe kocam da pireleniyor!..

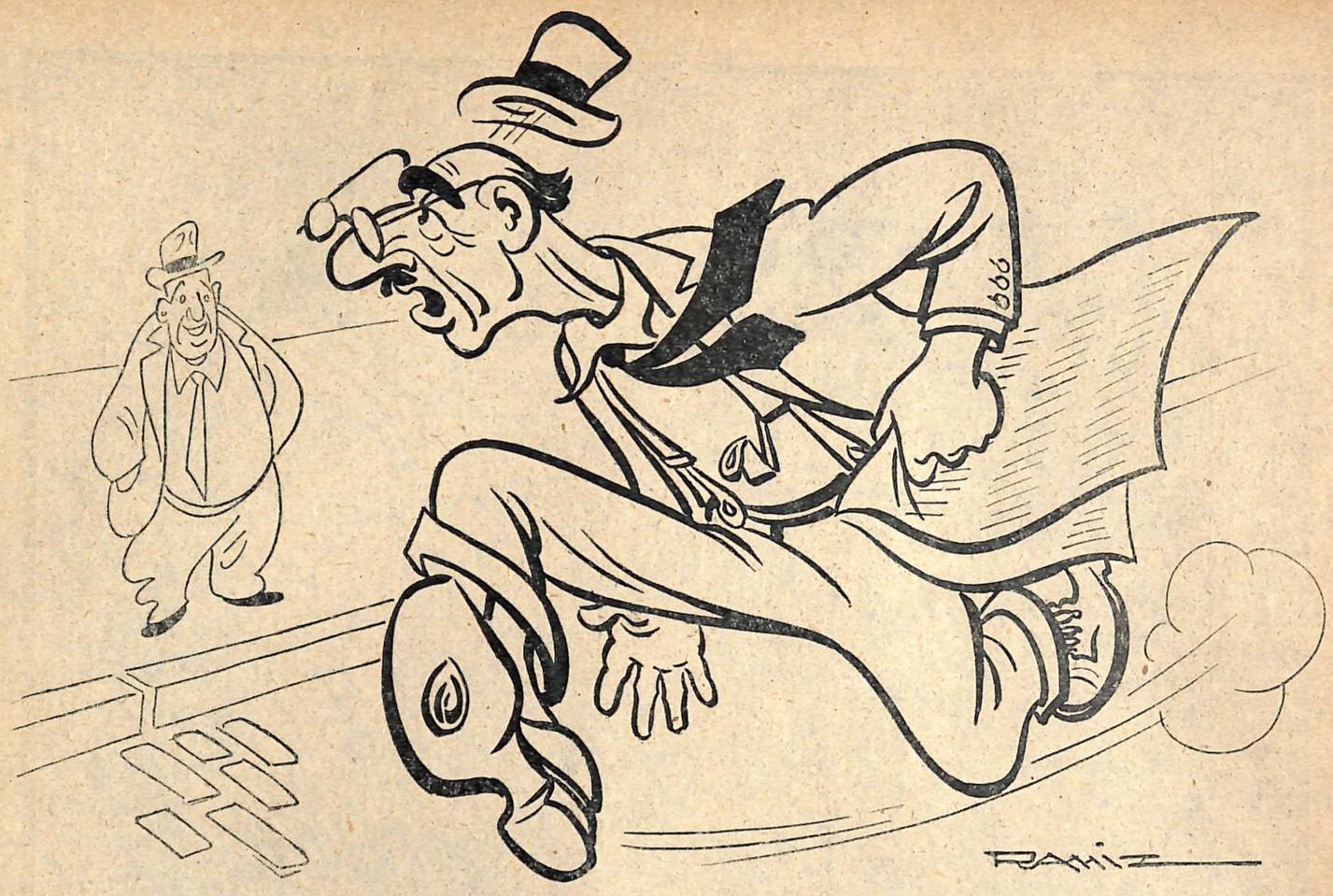

— Uğurlar ola birader, sabah sabah spor mu?
— Hayır; Kafesli handa Karun zadelere bin top poplin çıkmış, bir gömleklik almağa gidiyorum...
— Nafile zahmet etme... Gazete çıkalı iki saat oldu... Onlar çoktan karaborsaya gitmiştir!.

BAY MUAVİN

Yazan: ÇALAPALA

Delikanlı, gözlerimin içine bakarak:

— İnanınız bana! dedi. Dediğimi yapmazsanız kendimi denize atacağım!.

Ben de güldüm:

— Olabilir!. Mutlaka yüzücülüğüne güveniyorsun da ondan!.

Ağlar gibi bir sesle yalvardı:

— Vallahi hiç yüzme bilmem!

— Öyle ise ne diye kendini denize atıyorsun?!. Ben, senin gibi, sevdiği kızın aşkı uğrunda kendisini denize atacağını söyleyip de yağmurlu havada sokağa bile çıkamayan nice babayiğitler bilirim!.

— Merhamet ediniz! Ben sizi insaniyetli bir adam zannederdim. Yakışır mı bu size?.. İki gencin hayatını mahvedeceksiniz!..

Başım derde girmişti:

— Kardeşim! dedim. Ben böyle girdili çıktılı işlerden anlamam! Muharrir adamım. Dile düşersem mahvolurum. Başka kapıyı çal!.

— Bana acımayınız, on sekiz yaşında bir kıza acıyınız!.

— Şu kapıyı dışardan kapatır mısın delikanlı!..

Bu sözü söylerken onu arkasından itip dışarı çıkarmıştım. fena halde sinirlerim bozulmuştu. Kepazelik!.. Dünyada başka iş kalmadı da iki sevgiliyi baş göz etmek bana mı dert oldu?. Git efendim, başkasına yaptır işini!.

* * *

Aradan beş dakika geçmeden kapı tekrar çalındı. Pencereden başımı uzattım. Kuş bakışile bir zarif kadın şapkası, iki muntazam omuz, eldivenli iki minicik el göründü.

Hoplaya zıplaya merdivenleri indim, kapıyı açtım. Hiç tanımadığım bir genç kız:

— Affedersiniz! dedi. Sizi rahatsız edeceğim biraz.

Böyle nazlı bir misafire, böyle tatlı bir isteğe nasıl karşı durulur?

— Buyurun... Buyursunlar efendim!

Kapıdan girdi. Fakat tekrar geri dönüp elini sallıyarak birini çağırdı.

— Arkadaşınız da mı var bayan?!.. Çağırın, çağırın!. Niçin gelmiyorlar?.

Dememe kalmadı. Misafir bayanın arkadaşını görünce kurşun yemişe döndüm.

Meğer gelen, biraz evvel kapı dışarı ettiğim sırnaşık delikanlı değil mi imiş... Neşem kaçtı. Ama olan olmuştu bir kere... Hep beraber yukarı çıktık.

Genç kız, hakikaten on sekiz yaşında var yoktu. Tatlı esmer bir yüz, simsiyah zeytin gibi gözler, sık kirpikler, tatlı bir gülümseme, bembeyaz dişler. Balık kadar kıvrak, balık eti bir vücut!

Delikanlı başladı:

— İşte efendim, biraz evvel kendisi için size yalvardığım kız!

Arkasından da kız, kirpiklerini yumarak, ağlamaklı bir sesle yalvardı:

— Ah, sormayınız başımıza gelenleri!.. Sizin için pek iyi kalpli bir adam demişlerdi bize... Bize yardım edeceksiniz değil mi?.. Ne olur Kemali yanınıza alınız!.

Oğlan lâfa karıştı:

— Çok rica ediyoruz!..

Benim de kafam kızdı:

— Eh... Sen sus canım!.. Bayan anlatıyor işte... Sonra kızım? Ne istiyorsunuz?..

— Şey... Kemal size ne istediğimizi anlatmadı mı?

— Yooo!... Zaten o hiç bir şey anlatamıyor ki... Siz söyleyin ba-

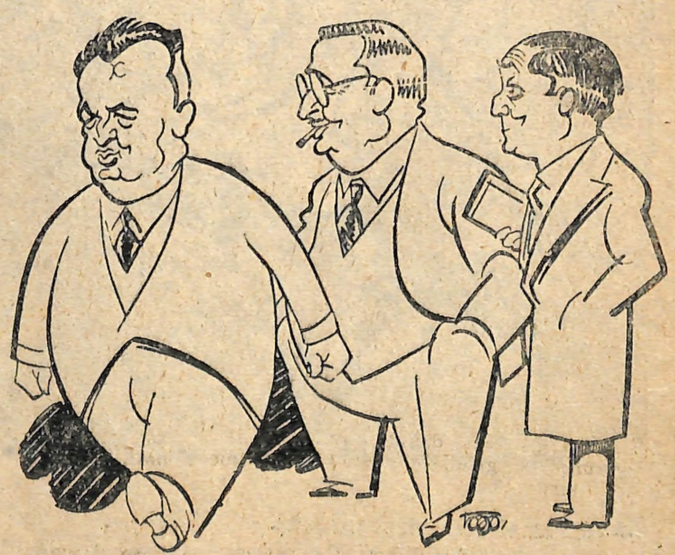

YUSUF ZİYA ÖNİŞ ZİYA ERKÖK FİKRET ADİL

— Uykusuzluğun muhakkak bir hastalıktan ileri geliyor.
— Evet, karımın daima son moda giyinmek hastalığından!

kalım... Derdiniz nedir?.

Delikanlı yine susmuyor:

— Beni hizmetinize alacaktınız ya... Rica etmiştim!..

— Sen sus canım!.. Siz.. küçük bayan.. lûtfen anlatınız!..

— Biz.. Kemalle.. şey!.

— Şey ne?. Aşna fişna değil mi?.. Eh, sonra?

— Birbirimizle evlenecektik. Babam, Kemalin işi, gücü yok diye istemedi.

— Elbette... Hakkı var... Böyle işsiz, güçsüz, meteliksiz damadı ne yapsın adamcağız?.

— A... Kemal fakir değil ki... Zengin!.. Babasından kalma tam yüz elli bin liralık apartımanı var.

Kızın, bu sözü söylerken, bir göz kırpışı, bir kaş kaldırışı vardı. Sanki hal dilile:

— Hay eşek kafalı hay! Sen karşındakini aptal mı sandın?.. Baksana bendeki göze!... Demek istiyordu.

— Peki ama yavrucağım... Ben muharrir adamım. Oturur, kendi kendime yazı yazarım. Bu delikanlıya ne iş göstereyim?.

— Ne olursa olsun... Yalnız sizinki gibi temiz bir iş olsun da!.

— Vallahi ne yapmalı bilmem ki?!...

Kendi kendime düşünmeğe başladım. Meğer benim yaptırılacak hiç de işim yokmuş. Kırk yılda bir Allah bedavadan uşak gönderdi, yaptıracak iş bulamıyorum.

Benim boş boşuna düşündüğümü görünce kız geldi, yanağımı okşadı, kırıtarak:

— Ben buldum!. dedi.

— Bul.. dun.. mu?!. Söyle bakalım yavrum!.

— Size muavinlik etsin!.

— Ne?!.

— Muavinlik!

— Deli misin kızım. Ben muharririm, muharrir!. Avukat değil, doktor değil... Hani oturur, yazı yazar... Hikâyeci, hikâyeci!. Eskiden Acem düzmesi derlerdi, işte ondan!..

— Biliyorum canım... Hem babama anlatırım. O, şöyle büyük bir muharrire yardım ediyor. Yarının parlak bir yazıcısı olacak derim. Sizin için de reklâm olur, fena mı?

Olur şey değil... Bu türlü bir komedi ömrümde aklıma, hayalime gelmiş değildi. Çaresiz kalmıştım. İster istemez, peki, dedim.

* * *

Bizim sayın muavin daha ilk günden işleri asmağa başladı. Saat bir buçukta da iş başı yapmak nerede görülmüş?.

— Sabahleyin nerede idin?.

— Şey, efendim... Biraz geciktim. Biraz geç uyanmışım da!.

— Bir daha böyle şey istemem. Senin yüzünden yazımı yazamadım.

Karşılıklı, masanın başına geçtik. Kalemi, kağıdı elime aldım. O da aldı. Sordu:

— Ne yapacağım?.

— Ben ne yapıyorsam sen de onu... Görmüyor musun, düşünüyorum... Mevzu arıyorum.

Bekledim. Düşündüm. Önümdeki kâğıdı karaladım, durdum. Ara sıra dayanamayıp soruyordu:

— Daha bulamadınız mı?

— Eh!.. Kafamı büsbütün altüst etme canım!.

— ?!..

Saatler geçti. O esnemeğe başladı. Bir sinek geldi, burnunun üstüne kondu. Oğlanın burnu bir tayyare meydanına benziyor. Sinek de küçük bir uçak. Kimb lir uçarken ne kadar keyifleniyor?. Onların aşkı da havada... Uçarken sevişmek... Ne hoş bir şey!..

— Hah! Buldum!..

Çocukcağız can hevlile yerinden fırladı. Birdenbire delirdiğime hükmederek:

— Can kurtaran yok mu?!... İmdat!... Adam öldürüyorlar!..

Diye merdivenlerden aşağı kaçmağa başladı.

Oğlana delirmediğimi, mevzu bulduğumu, Gökte Sevişenler adlı bir hikâye yazacağımı anlatıncaya kadar akla karayı seçtim.

Tekrar masa başına döndüm. başladım harıl harıl yağmağa. O da gelmiş, yerine oturmuştu. Yine :

— Ben ne yapacağım?. diye sordu.

— Sus be!.. diye bağırdım. Alimallah gözünü patlatırım. Yazıyı piç edeceksin!.

* * *

Aradan on beş gün geçti. Bay Kemal dostumuz, kırk yıllık memurmuş gibi, saat on birden evvel işinin başına gelmiyordu. Neyse, peşin peşin aylık vermiyordum ya...

Bir gece, geç vakit, çat, çat kapı çalındı. Bir polis, kaşlar da çatık:

— Sizin Kemal isminde bir muavininiz var mı?

İş anlaşıldı, dedim. Kızın babası tahkikat yaptırıyor. İyi ama bu işi gece yarısı mı yaparlar?.

— Kemal beyefendi için mi geldiniz?. Buyurunuz, içeri girsenize!.. Bir acı kahvemizi için canım!.

— Siz biraz merkeze kadar gelir misiniz?.

— Merkez kıraathanesine mi?.

— Hayır. Polis merkezine!

— Ya?!..

Polis memuru önde, ben arkada merkezin yolunu tuttuk. Komiserin odasına girince ne görsem beğenirsiniz?. Bizim bay muavin süklüm püklüm orada... Meğerse oğlanı bir kötü yerde yakalamışlar. Benim muavinim olduğunu söylemiş. Kefalet eder misin dediler... Ne yapacaksın, namus belâsı: Elbette!. dedim. Çok iyi bir gençtir. Bir yanlışlık olacak bu işte!.

Serbest bıraktılar. Önüme katıp sokağa çıkardım.

— Bu ne hal Kemal?!.

— Hiç vallahi!. Yakında evleneceğim ya... Evlenmeden evvel bir hovardalık edelim, dedimdi!

* * *

Üç gün sonra, gazetelerden birinde altında benim ismim yazılı berbat bir hikâye çıktı. Adı da "Kırk Gün Süren Aşk,, !...

Bakın şu kepazeliğe! Hiç bu zamanda kırk gün süren aşk olur mu?.. Ben böyle saçma şeyler yazar mıyım?. Müsveddeleri buldurdum. Meğerse bizim muavin yazıp göndermiş!... Hiddet tepemi aşmıştı. Oğlana bir temiz dayak atmak niyetile eve döndüm. Bir de baktım, masamın etrafında üç kişi! Kemal, sevgilisi, bir de kırk beşlik bir adam.

Genç kız:

— Devamı 11 inci sayfada —

— Nasıl pardesü?.
— Güzel, (Gabardin) mi?.
— Tabii kabardım... Yüz yirmiyi verince, herife sen de kabarırsın!..

Acaip Bir Aile..

Komik Roman

Yazan: Ta. Ka

— Geç

Kâğıt çekilir. Tekrar işaretler verilir. Eli tutan oynayacak.

— Oyna. Sayı, mayı!. Dur bakalım... Düşme. (Yani kâğıdı masaya atma.) İskambilin var mı? (1). İskambil oyna! Erkek iskambil (2).

— Sen de bir iskambil ver.

— Sen de ver. Oyunu ben batırıyorum.

— Sen hiç kırma... Sayı mayı ver.

— Kır, haydi, kır!. Bey kozu canım! Bundan fazla alacak değil ya...

— Buyurun. Haklısınız. İşte size iki sayı! - Çırağın birine âdeta çıkışır: - sayılarını saydın mı? Saymadın ha! İyi vallaha! Ben ne haletedeyim. İnsan sayı saymaz mı?.

Tekrar birer kâğıt çekerler. Eğer koz olarak yerde mühim bir kâğıt yatıyorsa oynayacak tarafın ustası emreder:

— Alt kâğıt! İskambil oyna!

— Boş ver! Alt kâğıdı alalım.

— Sen de iskambil ver. Yok mu? Sayı, mayı ver. Ver, en çok sayını... Tuuu... Papazı bile yokmuş.

— Boş ver... Veremiyor musun? Yahu, sen nasıl adamsın. İnsan ben tutuldum (3) demez mi? Sizinle oynamak caiz değil. Ver iskambilini, çık dışarı!

— Yağma yok... Ben bir koz koyduracağım. Kır ufak kozunu. Geçerse alsın.

— Şuna bak! Ben de tutuldum demiyor da. Boş ver. Öyle de battık, böyle de battık.

— Hakikat battınız. Buyurun geri kalanlar sizin olsun. 65 sayım var.

Usta kısmı, artık el alıp alamıyacağını bildiğinden kâğıtları attırır. Oyundaki bütün kâğıtların mecmu sayısı 120 dir. Altmış altmış bölünse pata kalırlar. Hangi taraf el alırsa bir sayı kazanır. Eğer sayı 80 i tutarsa iki sayı yazılır. Oyun ekseriya dokuzar sayıdan iki parti oynanır. Karşı tarafa hiç kâğıt verilmemişse kaput olur ki üç sayı demektir. En zevkli iş de, koz ikilisini, koz beyi ile ezmektir. Böyle bir hal vukuunda bazan siyah taş tahtanın ezilenler tarafına bir balık resmi çizilir. Bazan da masanın ayakları yerden kaldırılır.

İşte bu oyunun dünya üzerinne en müthiş müptelâsı (Tiryakiler çarşısı) ndaki kahveye çıkan ashabı emlâkten Keramet beydir.

Denilebilir ki beyin sayesinde, altı kol iskambil, istibdat devrine, meşrutiyet devrine, mütareke devrine ve Cumhuriyet devrine aslan gibi tahammül edebilmiş, çeşitli inkılâplara rağmen tazeliğinden ve heyecanından bir zerre kaybetmemiştir. Beyin hatırı için - daha doğrusu oyununun hatırına - Karagümrük, Mevlânakapı, Unkapanı, Fatih, Şehzadebaşı, Aksaray, Langa, Küçükmustafapaşa, Samatya semtlerinin ustaları çıraklarile beraber, takım takım Tiryakiler çarşısına maç yapmağa gelirler. Oyun yaz geceleri dondurmasına, kış geceleri bozasına oynanır.

Her müsabaka meraklıları arasında haftalarca konuşulur:

— Yok yahu! Bey kozu kırmak vardı.

— İyi ama papaza gitti. Ikilinin arada olduğu ne malûm?

— Ne malûm olur mu? Herif cayır cayır iskambil arıyor. Yerde kırk sayı toplanmış. Adama kırk sayıyı papaz kozla kaldırtmaz, Keramet bey...

— Sen haklısın. Kaput olmayınca oyun tehlikeye verilmez... İskambil de tavla gibidir. Sen oyunu al bir kere... Sekseni doldurur da iki sayı yazarsan şansına...

— Bey yamandır, yaman!

— Orası doğru... Keramet bey, kâğıt gelirse iyi oynar.

Her oyun gibi altı kol iskambilde de yenilen taraf oynamaktan bıkmaz. Masadan hiç kalkmamak ister. Bunun aksine galiplerde bir nazlanma tuttururlar. Ölümallah, öteki semtlere gitmezler. En kibar, en hatırlı davetleri burun kıvırarak reddederler, Mağlûpları ayaklarına çağırırlar.

Keramet bey, Fatihli ciğercinin oğlunu, üç defadır kendi çöplüğüne çekmiş. Rabbim kimseyi yendirmesin!.

— İyi ama, aksaraylılarla Unkapanlılar da geçen hafta Beyi berbat etmişler. Adamcağız düzeni bozulmuş terazi gibi bir oraya, bir oraya iniyormuş! diye dedikodu kopar.

Keramet bey, kendi tabirile "bu dert yüzünden', bir türlü, et, can tutamamış, ipince kalmıştır. Saçlarını da altı kol iskambil uğrunda kaybettiğini, böyle tazlaştığını iddia eder. Elli yaşında olmasına rağmen, şapkalı iken daha genç göstermesinin, şapkasını çıkarınca da daha yaşlı görünmesinin sebebi hep iskambil iptilâsından ileri gelirmiş.

İskambile oturmadan, kahveye kırk yıl devam etse hiç kimsenin nazarı dikkatini celbetmez. Ancak çölde koşarken ve koştukça açılırken kıymetini meydana koyan gösterişsiz, fakat temiz soylu bir Arap atı gibi altı kol iskambile başlayınca birdenbire birinci plâna geçer.

Yüzü her zaman biraz soluktur. Oyuna oturur oturmaz, burnu kızarır. Bu kızarıklık kazansın, kaybetsin, partinin sonuna kadar suratının ortasında, altı kalın, üstü ince bir çizgi gibi devam eder. Gözlerile bir manada dolar, bir manada boşalır. Kâğıtlardan ve çıraklarının işaretinden başka hiç bir şeyi görmez, anlamaz olur.

Kendine mahsus bir kâğıt çekmesi vardır. Desteden aldığı iskambili, senelerin verdiği bir ustalıkla avucunun içine soğan katı gibi yapıştırır, masanın mermerine hızla sürerek kendisine doğru çeker ve bir hamlede göğsüne bastırır. Asıl fevkalâdelik bunda değil, göğsüne bastırdığı kâğıdı elindekilerin arasına şimşek gibi sokarken, hangi cinsin hangi kâğıdı olduğunu farkedivermesindedir.

Bir kaç el, büyük kozlardan birisini tesadüfen çekmiyen "uğursuz,, çırağın "boş,, işaretini bir türlü anlayamaz da, (bey kozu) bulan "arkadaş,, ının "sağ göz kuyruğunun seyirmesi,, nden meseleyi kavrayıverir. Bir daha da o tarafa dönüp bakmaz. Eğer bu "arkadaş,, huyunu bilmiyen bir acemi olur da çektiği mühim kâğıttan ustasının haberdar olmadığını zannederek işareti tekrara kalkarsa vay haline! Keramet bey coşar, köpürür, oyunu kaybedeceğini bilse feryada başlar:

— Biliyoruz beyim! Biz de idrak ehliyiz! Bey koz çektiniz. Pek âlâ! Tekrara ne lüzum var? Bir kere ben karşımızdaki komşunun kızı değilim. İşaret istemem. saniyet ispati beyini, siz basmadınız... Destenin içinde zaten mevcuttu... Elbette birimize isabet edecekti. Şimdi müsterih misiniz?

Ve yerde hiç sayı olmasa bile bey kozu, boş boşuna, inadına kırdırır.

Dünyada her çeşit oyunun her çeşit müptelâsı görülmüştür. Tabiatlerin bu iptilâlar yüzünden nasıl kolayca değiştiklerine insan şaşar. Öyleleri vardır ki her zaman dünyanın en sert insanları oldukları halde, oyunda - bilhassa yenilirken - son derece nazikleşirler. Hazin bir tevekküle kapılırlar. Oynamak, oyuna ne pahasına olursa olsun devam etmek hırslarını mağlûbiyet arttırdığından karşılarındaki bırakıp gitmesin diye, haysiyete sığmayacak derecede alçalırlar. Paralarını hile yaparak yutanlara bile devam etmeleri için yalvaranlar bulunur.

Bir kısmı da, aksine, oynamadıkları zaman, son derece nazik, terbiyeli adamlardır. Bir kere oyuna girerlerse, en aziz dostlarını, en yakın akrabalarını - hele briçte karılarını - kıracak kadar kabalaşırlar.

Satranç, poker, briç, tavla, dama ve diğer oyunların müptelâları üzerine bir kaç cilt dolduracak, tuhaf, gülünç, acı fıkra bulmak kabildir (1).

Lâkin altı kol iskambilde Keramet beyi görmedikçe, parasız oynandığı halde, oyun iptilâsının ne demek olduğu asla anlaşılamaz. Bir kere, bey, bu oyunu "fevkalâde, harikulâde,, bildiğine emindir.

İşte bu yüzden, yenilmeğe başlar başlamaz, bütün kibarlığını, efendiliğini, İstanbul çelebiliğini kaybeder. Bütün safhalarını, ancak Dostoiyefskinin hain bir sadakatle tesbit edebileceği bir delilik buhranına yakalanır. Halbuki yenmeğe başlarsa karşısındakilere kocaman bir haksızlık ediyormuş gibi son derece nazikleşir. Bir acaip ve utangaç şaşkınlığa düşer. İşte Keramet bey böyle bir adamdır.

* * *

O gece Keramet Beyle Cemal altı kol iskambil maçına girişmişlerdi. Cemalin şansı vardı. İlk hamlede Keramet beyi üçte bırakıp sekize atlamıştı. Kâğıtlar dağıtıldı. Koz: Maça!

Daha şimdiden kız, ikili, papaz Cemalde. Birinci partiyi alacağına emin olduğu için Cemal alaya başlamıştı. Çıraklarına mütemadiyen - elinde değilmiş gibi - papaz kozu soruyor, çenesini oynattıkça Keramet bey küçük mavi gözlerini fırıl fırıl döndürüyordu.

Nihayet altmış bir sayıyı tamamlayıp kâğıtları yere attı:

— Tamam üstadım! Birinci parti abdi âcizin...

— Nasıl tamam... Oyna... Dur bir sayalım... Bir kere kâğıtları attınız. Altmış bir olmamışsa...

Çıraklarından birisi:

— Ben saydım. Altmış bir! diyecek oldu. Keramet Bey var kuvvetile gürledi:

— Biz size bir şey sormadık...

— Kızmayın üstat! Biz bunu İstanbulda öğrenmedik.

— İstanbulun Allah belâsını versin... Kız koz gelmedi.

— Biz bunu Arabistanda belledik.

— Arabistanın da Allah belâsını versin... Papazı çektiniz.

— Siz de beyi çektiniz.

— Beyin Allah belâsını versin. İkili sizdeydi.

— Dünyada benim üzerime...

— Dünyanın Allah belâsını versin.

— Öyle ise lûtfen kâğıdı yapınız. Hele ikinci partiyi de alalım. O zaman bütün kâinata ve cenneti âlâya...

— Yeter azizim. Kesiniz şunu!

Cemal kâğıdı kesti ve ikinci partiyi kolayca kaybetti. Üçüncü ve son partiye başladılar. Kâğıt Keramet beye âdeta akıyor, Cemal yenilmenin ne berbat bir şey olduğunu ağır ağır bir daha tadıyordu.

Kâğıtta yenilmek rezillikti. Yenilmek adamı, evvelâ bir telâş halinde sarıyor, o zaman yalnız yenilmekte olduğunu düşündüğünden yenilmemek için yapılması icabeden en basit şeyleri göremez hale getiriyordu. Kâğıt sanki akıllı idi. Kadın gibi, yenilenlerden hiç hazzetmiyor, insan, uçsuz bucaksız bir yalnızlık, terk edilmenin çöl yalnızlığını duyuyordu.

Cemal, çaresizlik içinde, zekâsına, neşesine, nefis itimadına kurşun levhalar halinde bir ağırlığın inmekte olduğunu ve bu tazyik altında yüzüne kan hücum ettiğini sezdi. Bereket versin oyun bitiyordu.

Son kâğıtları çektiler. Keramet bey mülâyim ve utangaç bir gülümseme ile artık ihtiyaç kalmadığı halde eline gelen kız kozu ve diğer kâğıtları açtı:

— Arkası var —

---

(1) Yani koz olmayan cinsinden bey, yahut ikili.

(2) Koz olmayan cinsin beyi.

(3) Yani: "Elimde kozla iskambil var, mutlaka almağa mecburum,, demek.

(1) Burada para hırsı mevzuu bahs değildir.

Naziliğin İÇYÜZÜ

Yazan : Ahmet Emin Yalman

Tevzi Merkezi:
Vatan Matbaası

HİKÂYE

— 9 uncu sayfadan devam —

— İşte babacığım, bizim vefakâr dostumuz!..

Diye yerinden fırladı. Adam geldi, elimi sıktı. Meğer bu, kızın babası imiş. Oğlanın tarafı herifi imana getirmiş. Kızı vermeğe razı olmuş. Hattâ resmen nişanlanmışlar da sonradan bana gelmişler.

Bunu öğrenince ben de memnun oldum. Kemal:

— Bugünden itibaren işimden istifa ediyorum! dedi.

Yumruklarımı sıkarak:

— Ya!.. dedim. Öyle mi?. Pek üzüldüm bu işe doğrusu!..

Bir yanağımdan Kemal, bir yanağımdan da kız (!.) şappadak öptüler. Hep beraber dışarı çıkarlarken:

— Allahaısmarladık aziz dost! diye seslendiler. Bir ay sonra sizi düğünümüze bekliyoruz.

Çalapala

HAFTADAN HAFTAYA

— 6 ıncı sayfadan devam —

için bendeniz de saygısızlıkla mücadele haftasında bütün evlerin kapılarına asılmak üzere bir deviz projesi teklif edeyim:

— Pazar günleri ve bilhassa yemek vakitlerinde her hangi bir sebeple hiç bir kapıyı çalmayın.. İçerdekileri "Evde kimse yok., diye yalan söylemeğe yahut soyunuza sopunuza küfür ettirmeğe mecbur etmeyin.

Karikatür

Yavrunuzun kuvvetli, sağlam olmasını, neşeli büyümesini istersen

Fosfatin Necati

Yedir.

Vitamini bol, kalorisi fazla olan bu kuvvetli bebek gıdasını minik minikilere mutlaka yediriniz.

TAKİLTLERİNİ ALMAYINIZ.

Bahçekapı **SALİH NECATİ**

TÜRK MEŞHURLARI

Her ayın birinde 32 sayfalık bir fasikül neşredilmek suretile 12 fasikülde tamamlanacak olan bu eseri ihmal etmeden toplayınız, ve eksik fasiküllerinizi bayiinizden tedarik ediniz. İlerde kütüphanenizin en kıymetli eseri olacaktır. Her fasikülün fiatı 50 kuruş

(Türk Meşhurları) Ansiklopedisinin cilt kapakları piyasaya çıktı. Türk istilinde nefis bir şekilde süslenmiş olan bu cilt kapaklarını bütün bayilerimizden veyahut Yedigün idarehanesinden tedarik edebilirsiniz.

Fiatı 2 liradır.

ESKİ ŞİİR BAHÇELERİ

Bu albüm baştan başa renkli tablolarla süslüdür ve her sayfasında meşhur bir şairin mısraları Ressam Münif Fehimin fırçasile canlanmıştır. Edebiyat ve güzel sanat meraklıları bu albümü mutlaka kütüphanelerinde bulundurmalıdırlar. Bundan daha nefis bir eser şimdiye kadar memleketimizde basılmamıştır.

150 kuruş.

İDAREHANESİ
İstanbul, Ankara caddesi Acımusluk sokağı, No. 7. Telgraf: İstanbul KARİKATÜR. Telefon: 23031.

ABONE ŞARTLARI
Türkiyenin her tarafı için seneliği 750, altı aylığı 375 kuruştur.
Ecnebî memleketler için seneliği 1200, altı aylığı 600 kuruştur.

İdarehaneye gönderilen yazı ve resimler, basılsın basılmasın geri verilmez.

AYLIK
ANSİKLOPEDİ

KÜTÜPHANENZİN EN KIY METLİ BİR ESERİ OLACAKTIR.

Sizi Saadete Götüren

PUDRANIZIN RENGİ Hangisidir.

10 kadında 9 u fena renkte bir pudra kullanırlar.

Fena renkte bir pudra, yüzünüze «Makyajlı» ve çirkin bir manzara verir ve sizi daha yaşlı gösterir. En uygun rengi bulmanın yegâne çaresi, yüzünüzün bir tarafına bir renk ve diğer tarafına başka renk pudra tecrübe etmektir. Bu tecrübeyi hemen bugün size parasız olarak gönderilecek Tokalon pudrasının yeni ve cazip renklerile yapınız. Bu yeni renkler, gayet modern ve âdeta sihrâmiz bir göz mesabesinde olan «Cromoscope» makinasile karıştırılmıştır. Bu makina, renkleri kusursuz ve tam olarak seçer. Artık «Makyajlı» bir yüze tesadüf edilmiyecektir. Cild ile imtizaç eden ve tabiî gibi görünen mükemmel bir pudradır. Tokalon pudrası, «krema köpüğü» ile beratlı ve hususi bir usul dairesinde karıştırılmıştır. Bu sayede rüzgârlı ve yağmurlu bir havada bile bütün gün sabit kalır. Hemen bugün Tokalon pudrasını tecrübe ediniz ve teninize ne derece bir güzellik temin edeceğini görünüz.

PARASIZ GÜZELLİK KUTUSU

Derununda (beyaz ve pembe) renklerdeki Tokalon kremleri ile muhtelif renklerde Tokalon pudrasının nümunelerini havidir. Ambalaj ve sevk masrafı olarak 20 kurusluk bir pulu aşağıdaki adrese gönderiniz. Tokalon servisi 23 E. Posta kutusu 622. İstanbul.

Karikatür

TOMBUL TEYZE AİLESİNDE KISKANÇLIK...

Tombul Teyzenin kocası — Vay, ne kıskanç adam olduğumu bilmiyormuşsun gibi, ben dururken başkalarını sevmek ha?!!...

Posta

Kadıköyünde: Belma Sarıdal:

S — Hangi tip ve hangi renk adamlardan hoşlanırsınız?

C — İki dirhem bir çekirdek ve kocam gibi renk vermiyenlerden!.

Samsun: Cemal Çakır:

S — Tombul Teyze, sözde siz Ramizin sevgilisi imişsiniz, doğru mu?

C — Doğrudur. Yalnız onun değil 19 milyonun sevgilisiyim!

Kadıköyünden: Coşkun Atılay:

S — Hangi klüptensiniz?

C — Oğlum Beşiktaşlı, kızım Galatasaraylı, kocam Fenerli, ben Vefalıyım!

Basıldığı yer: Yedigün Matbaası